
BLAZENDE PUTTEN.

Op verschillende plaatsen in Engeland komen putten voor, waaraan men eene krachtige intreding en uittreding van lucht heeft waargenomen, al naar gelang de barometer rijst of daalt. Men heeft daaraan om die reden den naam van *blazende putten* gegeven, en de luchtbevinging daarin kan zelfs op verren afstand hoorbaar worden gemaakt door de lucht te laten blazen door een hoorn of fluit, waarbij zelfs

door het verschil in toon kan worden aangeduid of de lucht in- of uitstroomt, en tevens of de barometer rijst of daalt. Zulke putten worden dan ook als weervoorspellende in eenen wijden omtrek beschouwd.

Onlangs heeft de heer O. STRAHAN, in *Nature*, 15 Febr. 1883, p. 375, een overzicht van eenige dezer putten gegeven. Wij verwijzen den lezer daarheen voor meerdere bijzonderheden en stippen hier slechts eenige hoofdpunten aan.

Overal waar zulke putten voorkomen, bestaat de bodem uit zandsteen, die zeer doordringbaar voor lucht is, tengevolge van tallooze kleine spleten, waardoor het verband met de uitwendige lucht onderhouden wordt. Is zulk een put pas geboord, dan is het eerst uitstroomende gas ongeschikt voor de ademhaling; later is het echter niet te onderscheiden van de dampkringslucht, tenzij de aard van den bodem deze zich onderweg doet bezwangeren met daarin zich ontwikkelende onaangenaam riekende dampen of gassen.

Als een voorbeeld hoe groote massa's lucht op die wijze in den bodem kunnen dringen en rondgevoerd worden, moge hier eene blazende put worden aangevoerd, welke in de nabijheid van Solberge, op ongeveer een uur gaans afstands van Northallerton, geboord is in zandsteenrots (New Red, trias). De luchtstroomen gaan door tallooze nauwe spleten in dien zandsteen en komen, op vijf-en-veertig voeten diepte, juist boven de oppervlakte van het water in de put, daarin uit.

De heer THOMAS FAIRLEY onderzocht met een grooten gasmeter, hoe groot de hoeveelheid lucht is die daardoor wordt uitgeblazen, en bevond dat eene daling des barometers van 0,26 duim vergezeld ging van eene uitstrooming van niet minder dan 83,900 kubiek voeten lucht per uur. Uit eene toepassing van BOYLE's wet berekende hij dat de gezamenlijke ruimte van al de spleten in het omringende gesteente, die met de put gemeenschap hebben, omstreeks 10,000,000 kubieke voeten moet bedragen.